

Huvudman

STIFTELSEN FRYX

exp@fryx.se

Beslut

Datum 2025-10-29

Dnr SI 2025:6869

Sida **1 (17)**

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Fryxellska
skolan i Västerås kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Fryxellska skolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen samt av skollagens bestämmelser om huvudmannens styrning och stöd.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden samt huvudmannens styrning och stöd inom det femte området. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Fryxellska skolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna på ett medvetet och systematiskt sätt följa upp och analysera olika resultat uppdelat på kön för att få syn på eventuella mönster och för att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **1 juni 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån identifierat utvecklingsområde.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2025:6869) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–6 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elever och elevhälsa, inkommen dokumentation samt offentlig statistik.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer kontinuerligt och på olika sätt upp och analyserar skolans kunskapsresultat, undervisningens genomförande, hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen samt lärares förutsättningar. Tillsammans med skolledning, elevhälsa och lärare följer rektorn upp kunskapsresultat som omdömen, betyg, nationella provresultat, kunskapsutveckling, meritvärde, gymnasiebehörighet och kartläggningar. Utöver kunskapsresultat följer rektorn även upp andra områden, exempelvis elevnärvaro. Rektorn skaffar sig en bild av styrkor och utvecklingsbehov i undervisningen genom biträdande rektorers lektionsobservationer och dialoger med lärarna samt via lärarnas utvärdering av sin undervisning. Lärarnas förutsättningar att bedriva undervisning följer rektorn främst upp via strukturerade samtal med biträdande rektorer som genomför medarbetarsamtal med lärarna. Hur värdegrundsarbetet genomförs följs upp strukturerat bland annat genom lärarnas pedagogiska planeringar och i medarbetarsamtal samt via enkäter och elevråd. Rektorn bedriver ett systematiskt analysarbete på flera nivåer som involverar såväl lärare som elevhälsa. Analyserna görs dels löpande under läsåret med fokus på enskilda elever och klasser, dels övergripande för hela skolan terminsvis och läsårsvis. I analyserna görs exempelvis jämförelser mellan klasser, årskurser, ämnen, skolans profiler, betyg, resultat från nationella prov, samt mellan flickor och pojkar. Vidare sker analysarbetet utifrån skolgemensamma analysmallar med frågor kring undervisning.

Utifrån den uppföljning och analys som görs, beslutar rektorn om utvecklingsinsatser och hur resurser ska fördelas utifrån identifierade

behov. Till exempel har rektorn anställt en extra lärare som specifikt ska arbeta för att stärka undervisningen i matematik. Detta gjordes efter en analys som visar att lärare inte räcker till för att stötta elever med bristande läsförståelse i matematikundervisningen, vilket riskerar medföra att dessa elever inte når målen i matematik. Dock visade uppföljningen i juni 2025 att resultaten fortfarande inte var goda. Rektorn kontaktade då ett universitet i syfte att starta upp ett projekt inom utbildning, lärande och forskning med fokus på att utveckla matematikundervisningen. Utvecklingsarbetet kommer att ledas av skolans förstelärare. Ytterligare en åtgärd som rektorn beslutat om utifrån uppföljning av värdegrundsarbetet är kring en årskurs som visade lägre resultat jämfört med genomsnittet i frågor kopplade till socialt klimat. Detta bedömdes ha en negativ påverkan även på elevernas kunskapsresultat. Som en riktad insats initierade rektorn ett förstärkt värdegrundsarbete, där elevhälsoteamet under en period om två till tre veckor arbetade aktivt med att förbättra samtalsklimatet och stärka relationerna inom klassen. Utöver detta har rektorn fattat beslut om ytterligare utvecklingsområden med en tydlig koppling till de behov som identifierats inom verksamheten. Dessa omfattar bland annat användning av artificiell intelligens i undervisningen, positivt beteendestöd samt språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Skolans utvecklingsarbete följs upp kontinuerligt under läsåret och utvärderas vid olika mötestillfällen. Samtidigt framkommer i lärarintervjuer att även om utvecklingsområdena upplevs som relevanta, är de alltför många och uppföljningen av deras effekter sker inte alltid systematiskt.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn skapar goda förutsättningar för samverkan mellan lärare genom en tydlig mötesorganisation, där arbetslagsmöten och ämneslagsmöten genomförs regelbundet varje vecka. Representanter från elevhälsan är fördelade med olika funktioner till arbetslagen. Arbetslagsmöten och ämneslagsmöten leds av utsedda biträdande rektorer eller andra ansvariga utsedda personer och genomförs enligt en fastställd agenda baserad på ett kalendarium för planering. Utöver dessa möten samlas lärarna i tvärgrupper som omfattar hela skolan för att gemensamt diskutera exempelvis värdegrundsfrågor. Under innevarande läsår har en skolutvecklingsorganisation etablerats, där ett nära samarbete sker mellan rektorer, förstelärare, speciallärare och ämnesutvecklare med syfte att främja undervisningens kvalitet. Ett aktuellt exempel på detta arbete är utvecklingen av språkutvecklande arbetssätt, där en specialpedagog leder processen och förstelärare ansvarar för att metoderna implementeras i undervisningen.

Ämnesansvariga bidrar med att identifiera utvecklingsområden inom respektive ämne, vilket utgör grunden för det kollegiala lärandet på skolan. Det kollegiala arbetet bedrivs utifrån beslutade utvecklingsområden, med särskilt fokus på undervisningsutveckling inom matematik, positivt beteendestöd, kritiska aspekter i undervisningen, skriv- och läsutveckling, närvarofrämjande insatser samt användning av artificiell intelligens. Rektorn säkerställer att det kollegiala samarbetet får genomslag i undervisningen genom uppföljning vid arbetslagsmöten, där biträdande rektorer regelbundet deltar, samt genom förstelärare som har en aktiv roll i att driva utvecklingsarbetet. Flera lärare uppger att antalet insatser ibland upplevs som omfattande, vilket riskerar att minska tiden för ämneslagsarbete. Det finns en önskan om större inflytande över hur gemensam tid används, särskilt under schemalagda mötestillfällen på måndagar. Lärarna efterfrågar en mer balanserad prioritering mellan långsiktig utveckling och det dagliga arbetet.

Rektorn tydliggör skolans arbets- och förhållningssätt vid terminsstart genom att gå igenom skolans system, trivselregler och handlingsplaner. För nya lärare finns en introduktionsplan som anpassas efter lärarens tidigare erfarenheter och kompetensbehov. Varje ny lärare tilldelas en mentor som stöd under minst ett år. Mentorskapet är uppdelat i två delar där en mentor ansvarar för att introducera skolans praktiska och organisatoriska rutiner, och en ämnesmentor handleder i ämnesdidaktik och betygssättning.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn leder inte ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Det saknas en systematisk uppföljning och analys av olika resultat utifrån kön. Visserligen följs resultat från nationella prov upp utifrån flickor och pojkar men någon fördjupad analys till bakomliggande orsaker vid eventuella skillnader framgår inte av granskningen. Inte heller vidtas riktade insatser utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Det framkommer att lärares bemötande av elever i vissa fall skiljer sig beroende på kön. Därtill uppger både elever och lärare i intervju att det förekommer mer drama i klasser med många flickor, jämfört med i klasser med fler pojkar. Eleverna upplever exempelvis att vissa lärare i högre utsträckning accepterar när pojkar talar under lektioner, medan flickor i samma situation tillrättavisas. Elevhälsan beskriver även att det finns vissa utmaningar i arbetet med jämställdhet, särskilt kopplat till undervisning i klasser med en övervägande andel flickor. Rektorn beskriver att lärarna till viss del analyserar resultat utifrån kön, men att svarsfrekvensen och kvaliteten på analyserna är otillräcklig. Rektorn uppger visserligen att jämställdhetsarbetet styrs bland annat av analysunderlaget som lärarna ska arbeta med, men samtidigt uppger lärare att skolan saknar ett strategiskt jämställdhetsarbete. Det jämställdhetsarbete som bedrivs på skolan är i

huvudsak begränsat till innehållet i kursplanerna och jämställdhetsfrågan är inte tillräckligt integrerad i undervisningen eller medvetandegjord inom kollegiet. Lärares fokus i undervisningen ligger främst på individnivå och endast i begränsad utsträckning utifrån ett medvetet jämställdhetsperspektiv.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna på ett medvetet och systematiskt sätt följa upp och analysera olika resultat uppdelat på kön för att få syn på eventuella mönster och för att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte bedriver ett systematiskt jämställdhetsarbete på skolan som säkerställer att eleverna görs medvetna om hur krav och förväntningar kan forma deras uppfattning om normer kring kvinnligt och manligt. Att jämställdhetsarbetet inte sker systematiskt riskerar medföra att eleverna får en begränsad och stereotyp uppfattning om könsnormer. Utan medveten reflektion och diskussion kring hur krav och förväntningar påverkar synen på kvinnligt och manligt kan normerna cementeras på ett sätt som begränsar elevernas lärande och personliga utveckling.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna och elevhälsan organiserar ett systematiskt och medvetet jämställdhetsarbete. Rektorn bör sträva efter att samtlig personal ska ha en medvetenhet om hur normativa föreställningar riskerar att begränsa elever i deras lärande, val och utveckling. Rektorn bör försäkra sig om att jämställdhetsperspektivet genomsyrar undervisningen i alla ämnen och bör regelbundet följa upp hur könsrelaterade värderingar lyfts i undervisningsdidaktiken. Skolans strategier kan med fördel följas upp och regelbundet omprövas för att på ett effektivt sätt motverka traditionella könsmönster.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Lärarna ger eleverna en varierad och stimulerande undervisning med ett aktivt lärarstöd. Undervisningen präglas av en god balans mellan olika arbetsformer efter ämnets karaktär, lektionens längd och innehåll. Eleverna ges möjlighet att på de flesta lektioner växla mellan individuellt arbete, pararbete och grupparbete. Variation förekommer även mellan olika moment under lektionerna som exempelvis gemensamma genomgångar, praktiska och teoretiska moment samt arbete med både analoga och digitala läromedel, även om det framkommer i intervju med elever att genomgångar kan uppfattas som långa. Lärarna ger eleverna aktivt lärarstöd i att förstå uppgiften, komma igång med arbetet och bibehålla engagemang. Tydliga instruktioner, förklaringar av undervisningens innehåll och begrepp samt dialog med eleverna är återkommande inslag. Lärarna anger tid för olika moment och uppmuntrar eleverna kontinuerligt i deras arbete.

Lärarna strukturerar överlag sin undervisning så att syfte och innehåll tydliggörs för eleverna. Lektioner och arbetsområden inleds ofta med att målet för lektionen tydliggörs på ett åldersanpassat sätt, vilket kan ske genom berättelser, visuella inslag eller konkreta föremål som väcker elevernas nyfikenhet. Samtidigt framkommer i elevintervjuer att elever efterfrågar en djupare förståelse för undervisningens syfte och dess koppling till framtida användning eller relevans utanför skolans kontext. Rutiner för lektionens uppstart och avslut varierar mellan stadier, men gemensamt är att instruktioner ges både skriftligt och i dialog med eleverna. Lektionerna har oftast ett avslut som innebär att eleverna plockar ihop och samlas. Det förekommer också att lärare sammanfattar lektionen, kopplar an till syfte och mål samt ger information om kommande moment.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna arbetar för att stärka elevernas självförtroende och motivation samt visar på olika sätt att de har höga förväntningar på eleverna. I undervisningen visar lärarna höga förväntningar på eleverna och integrerar inslag i undervisningen som stärker elevernas tilltro till sin egen förmåga.

Detta sker bland annat genom kontinuerlig och naturlig återkoppling, både individuellt och i grupp, samt genom ett tillåtande klassrumsklimat där relationellt arbete är centralt. Motiverande samtal används som metod för att stärka elevernas självkänsla och lärarnas kollegiala samtal kretsar kring vikten av höga och relevanta förväntningar. Undervisningen kopplas till elevernas erfarenheter och kompletteras med pausaktiviteter som främjar engagemang och koncentration.

Granskningen visar att lärarna anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt för att stimulera och utmana eleverna oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling. Både generella och riktade anpassningar förekommer och differentierade uppgifter används för att möta variationer i elevernas förutsättningar, exempelvis genom bildstöd, uppläsning av texter, placering i klassrummet, tillgång till enklare och mer avancerat material, samt genom nivåanpassade böcker. Förekomsten av extra lärare i undervisningen vid vissa lektioner möjliggör en mer riktad pedagogisk insats.

Elevers delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Lärarna utformar undervisningen så att eleverna får möjligheter att reflektera över sitt lärande och ta ansvar för sin utveckling. Eleverna möter tillfällen i undervisningen där öppna frågor och resonemang utan givna svar uppmuntrar till olika tankesätt och Lösningsstrategier. Genom att lärarna uppmärksammar olika arbetssätt och Lösningsmetoder ges eleverna möjlighet att reflektera över hur de lär sig bäst, vilket bidrar till att utveckla individuella strategier för lärande. Reflektion är en integrerad del av undervisningen, bland annat genom muntliga sammanfattningar vid lektionsavslut där eleverna får uttrycka vad de lärt sig. Undervisning i studieteknik ingår som ett led i att stärka elevernas förmåga att ta ansvar för och påverka sitt eget lärande.

Av granskningen framgår att eleverna involveras i planering och utvärdering av undervisningen. Metoderna som används för utvärdering varierar mellan lärare och är anpassade efter elevernas ålder och mognad. Eleverna ges möjlighet att muntligt lämna förslag på innehåll, arbetssätt och redovisningsform, samt att anonymt besvara enkätfrågor om undervisningen. Efter avslutade arbetsområden genomför lärarna strukturerade enkätundersökningar där eleverna får lämna synpunkter på undervisningens upplägg och innehåll. Utvärdering sker även genom klassråd och elevråd, där elevernas perspektiv lyfts fram, exempelvis önskemål om examinationsformer eller tidpunkter för prov. Därutöver sker intervjuer med tidigare elever och djupintervjuer med årskurs 9 om undervisningsenkäten. Skolan strävar efter att ta tillvara elevernas förslag och visar lyhördhet för deras idéer. Detta kommer till uttryck genom konkreta justeringar i undervisningen, såsom att dela upp omfattande

arbetsområden eller att förstärka vissa ämnesmoment som eleverna upplever särskilt svåra.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet men vill påtala vikten av att alla lärare aktivt arbetar med tydliga lektionsslut som kopplas till syfte och mål med lektionen.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elever och elevhälsa samt observationer, inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Arbetet för studiero och lugn miljö

Skolan bedriver ett samlat arbete med att skapa studiero, där eleverna får möjlighet att arbeta ostört och är delaktiga i utformningen av att arbeta med uppgifter utan att bli störda. Gemensamma metoder och arbetssätt tillämpas av lärarna för att skapa ordning och tydlighet under lektionstid. Dessa innefattar bland annat ett förväntansdokument som tydligt beskriver skolans förväntningar på eleverna, såsom att elever ska komma i tid, vara förberedda och kommunicera om de behöver lämna klassrummet. Fysiska miljöer används strategiskt för att stödja studieron, exempelvis genom möblering som främjar fokus samt att skolan är mobilfri. Lärare som upplever utmaningar med att upprätthålla studiero i undervisningen erbjuds stöd från biträdande rektorer, kuratorn eller speciallärare.

Arbete för trygghet

Personalen arbetar, under ledning av rektorn, medvetet för att skapa trygghet. Skolans trygghetsarbete utgår i stor utsträckning från ett relationellt förhållningssätt, där personalen aktivt arbetar för att bygga förtroendefulla relationer och etablera gemensamma förväntningar mellan elever och vuxna. Elevhälsoteamet har ett riktat uppdrag att utveckla rastvårdsuppdraget utifrån ett positivt beteendestöd, i syfte att bygga förtroendefulla relationer med eleverna. Det främjande trygghetsarbetet utgår från skolans värdegrundsarbete och innefattar bland annat en årskalender med aktiviteter som integreras i undervisningen kontinuerligt

under hela året. Rektorn har upprättat ett dokument som tydliggör förväntningar på personal, elever och vårdnadshavare, i syfte att bidra till en gemensam förståelse för skolans värdegrund och arbetssätt. Skolans ordningsregler är väl förankrade och kända av både personal och elever. För att ytterligare främja trygghet har skolan infört fasta sittplatser i matsalen, vilket skapar lugn och minskar risken för konflikter under måltiderna. Skolan har även genomfört en tydlig fysisk och organisatorisk uppdelning mellan mellanstadiet och högstadiet. Syftet med denna åtgärd är att skapa en tryggare miljö för de yngre eleverna. De förebyggande och åtgärdande insatserna utgår från uppföljning och analys av trygghet och studiero på skolan. Uppföljningar görs exempelvis genom enkäter, klass- och elevråd samt utvecklings- och hälsosamtal. De olika uppföljningarna analyseras av rektorn, lärarna och eleverna. Rektorn leder arbetet med att identifiera behov av insatser, besluta om insatser och att utvärdera tidigare insatta åtgärder. Uppföljningen av kränkingsärenden vid skolan visar att incidenter oftast har förekommit i omklädningsrum. Rektorn har därför vidtagit konkreta åtgärder genom att prioritera byggnationen av sex nya omklädningsrum. Denna insats har bidragit till en märkbar minskning av antalet rapporterade kränkingsärenden. Vid intervjuer med elever framkommer att eleverna upplever en hög grad av trygghet i skolmiljön. Eleverna uppger att det finns tillgängliga och lyhörda vuxna att vända sig till vid otrygghet, samt att deras upplevelser tas på allvar av skolpersonalen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg, 5. Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa, inkommen dokumentation samt offentlig statistik.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn regelbundet följer upp och analyserar lärares bedömningar i alla årskurser och ämnen och att rektorn har vissa förklaringar till avvikelser som identifieras. Exempelvis har rektorn uppmärksammat avvikelser mellan betyg och resultat på nationella prov

varpå samtal har förts med lärare varefter rektorn har kommit fram till rimliga förklaringar. Rektorn har också sett bristande likvärdighet i lärares bedömningar i sina analyser och att vissa lärare tenderar att sätta lägre betyg i förhållande till nationella provresultat. Rektorn undersöker om det beror på undervisningens upplägg, elevgruppens samansättning eller lärarnas bedömarkompetens. För att komma vidare i analysen har ämneslärarna fått i uppdrag att undersöka relationen mellan sin egen betygssättning och nationella provresultat samt jämföra sin egen betygssättning med övriga lärares betygssättning. När rektorn noterar avvikelser och skillnader för hen samtal med berörda lärare kring bedömningarna.

Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Rektorn ser till att lärarna använder olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar. En stor del av arbetet grundar sig i att lärarna använder varierade metoder och samverkar inom ämneslagen för att nå rättvisande och likvärdig bedömning. I arbetet används bland annat tidigare nationella prov, Skolverkets bedömningsstöd där sådana finns tillgängliga, samt kartläggningsmaterial. Lärarna använder olika bedömningsformer såsom skriftliga prov, diagnostiska tester och observation av elevernas arbete under lektioner. Skolan har även tagit fram gemensamma bedömningsuppgifter för samtliga årskurser inom respektive ämne, vilket bidrar till en ökad samsyn kring kunskapskraven. Vid betygssättning tillhandahåller skolledningen nationell betygsstatistik som stöd för lärarnas jämförelser med rikets resultat. Specialpedagogiskt stöd erbjuds vid behov, särskilt i bedömningsfrågor som rör elever med särskilda behov. Rektorn organiserar verksamheten så att lärarna regelbundet ges tid att diskutera bedömning, tolkning av styrdokument och elevexempel. Dessa möten leds av biträdande rektorer eller av särskilt utsedda personer. Vid bedömning av nationella prov organiseras sambedömningstillfällen inom ämneslagen, och rektorn har fört samtal med lärarna om hur lärarna ska särskilt beakta resultaten från dessa prov. Lärare som är obehöriga eller saknar erfarenhet får stöd av behöriga och mer erfarna kollegor i bedömning och betygssättning. Bedömningar och elevernas kunskapsutveckling dokumenteras i skolans lärplattform, vilket säkerställer kontinuitet vid lärarbyten.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 3, 7–8 §§ skollagen

3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 1 § kommunallagen

Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn och huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Självständig aktör, roller och ansvarsfördelning

Huvudmannen gör självständiga bedömningar och ser till att det finns en tydlighet i roller och ansvar. Huvudmannen får en god insikt i hur verksamheten bedrivs genom att exempelvis ta del av sammanställningar av olika resultatunderlag samt få information från rektorn via styrelsemöten och regelbundna samtal. Verksamhetsbesök och spontana möten med elever är ytterligare former som bidrar till att huvudmannen kan skapa sig en bild av verksamheten. Huvudmannen följer upp resultat som rör såväl elevers kunskaper som värdegrundsuppdraget och gör utifrån det en analys. Det framgår att huvudmannen i sin analys gör jämförelser mellan ämnen, olika profiler samt korrelationen mellan nationella prov och betyg. Huvudmannen sätter resultaten i relation till resultat från andra skolor i såväl lägeskommunen som i riket samt studerar resultaten över tid. Huvudmannen ser också till att det finns en tydlighet i roller och ansvar, både hos huvudmannen och hos skolan. Roller och ansvarsfördelning mellan rektorn och huvudmannen är kända och förankrade såväl inom huvudmannen som i skolans organisation. Det finns formella rollbeskrivningar på skolans hemsida och all nyanställd personal genomgår ett introduktionsprogram där information om organisationsstruktur och rektorns roll ingår. Det framkommer att huvudmannen tar emot och utreder ärenden på ett oberoende sätt och vidtar nödvändiga åtgärder. Huvudmannen sammanställer anmälningar om kränkande behandling samt använder dessa som ett underlag i huvudmannens arbete med att utveckla verksamhetens kvalitet. Vidare har huvudmannen en rutin för klagomålshantering som kommuniceras såväl i tal som skrift. Klagomålshantering finns exempelvis beskriven på skolans hemsida och på skolans digitala plattform samt kommuniceras på föräldraråd. Klagomål som inkommer går vanligtvis till rektorn som hanterar klagomålet och som i sin tur informerar huvudmannen.

Behovsanpassat stöd till rektor

Huvudmannen ger utifrån god kännedom om verksamheten ett behovsanpassat stöd till rektorn. Kontakten mellan rektorn och huvudmannen är tät och välfungerande och dialog förs både spontant och strukturerat utifrån en tydlig agenda. Rektorn har tillgång till huvudmannens olika stödfunktioner och kompetenser som till exempel administrativt stöd samt medicinsk, juridisk och pedagogisk kompetens.

Rektorn får vid behov kompetensutveckling för att kunna vara en pedagogisk ledare. Vidare ingår rektorn i ett rektorsnätverk med andra fristående grundskolor i Västerås kommun.

Långsiktighet och systematik avseende förutsättningar för god undervisning

Huvudmannen tar stort ansvar för att det ska finnas långsiktighet och systematik avseende förutsättningar för undervisningen. Skolans lokaler är väl anpassade för den undervisning som bedrivs, bland annat genom uppdaterat undervisningsmaterial och en långsiktig plan för upprustning utifrån identifierade behov. Som ett led i detta arbete har huvudmannen anlitat en extern aktör för att analysera och utveckla användningen av skolans lokaler. Detta har bland annat resulterat i nya möbler i cafeterian samt en möblering som främjar fler sociala mötesplatser för eleverna. Huvudmannen genomför årliga investeringar i lokalerna för att upprätthålla en god fysisk miljö för både elever och personal. Vidare säkerställer huvudmannen att rätt kompetens finns på plats och erbjuder vid behov kompetensutveckling. I intervjuer uppger både lärare och rektor att de har goda möjligheter till fortbildning samt tillgång till det material och de läromedel som krävs för att bedriva undervisning.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

X Eva Lindgren

Beslutsfattare

Signerat av: Eva Lindgren

X Janette Örning Alm

Föredragande

Signerat av: Janette Örning Alm

I handläggningen av ärendet har även utredare Johan Björnberg medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sju lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket och därmed fått möjlighet att yttra sig över innehållet.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 30 september och den 1 oktober 2025. Besöket genomfördes av Johan Björnberg och Janette Örning Alm.

Fryxellska skolan är belägen i Västerås kommun. Skolan har årskurserna 4–9. Vid granskningstillfället går 836 elever på skolan. Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har tre biträdande rektorer.